

EoW-menettely jätteen hyödyntäjien näkökulmasta

Topi Turunen

OTT

Suomen ympäristökeskus/ Itä-Suomen yliopisto

S Y K E

Jätesäätelyn perusteet

- Jäte: aine tai esine, jonka haltija
 - on poistanut käytöstä
 - aikoo poistaa käytöstä
 - on velvollinen poistamaan käytöstä.
- Jätesäätelyä sovelletaan jätteeseen ja ei sovelleta ei-jätteeseen
- Tuotteistamisen näkökulmasta on käytännössä välttämätöntä, että jäteperäinen materiaali lakkaa olemasta jätettä jossain vaiheessa
- Ideana, että jäteperäisiä materiaaleja voitaisiin käyttää turvallisesti samoin reunaehdoin kuin neitseellisiä tuotteita

End-of-Waste

- Jätteet voivat lakata olemasta jätettä kun:
 - 1) se on läpikäynyt hyödyntämistoimen;
 - 2) se on määrä käyttää erityisiin tarkoituksiin;
 - 3) sillä on markkinat tai kysyntää;
 - 4) se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset ja on vastaaviin tuotteisiin sovellettavien säännösten mukainen; ja
 - 5) sen käyttö ei kokonaisuutena arvioiden aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Säätelymahdollisuudet

- EoW-statuksesta voidaan säätää EU:n tasolla
 - A alumiini-, rauta- ja teräsromusta, A lasimurskeesta & A kupariromusta, lannoitevalmisteasetus
- Jos ei EU-säätelyä → kansallinen säätely mahdollista
 - Kansallisia säännöksiä on Euroopassa noin 50-60, Suomessa ei vielä yhtään → Asetus betonista valmisteilla!
 - Ei tarkoita, että olisi lakannut olemasta jätettä muissa jäsenvaltioissa
- Jos ei yleistä säätelyä, tapauskohtainen päätöksenteko mahdollista
 - YM julkaisi muistion koskien tätä 2019 syksyllä

Tapauskohtaisen EoW-linjauksen menettely

- **Valvontaviranomaisen lausunto:** olemassa olevasta luvanvaraisesta toiminnasta, jäteluonteen arvioinnista sekä siitä johtuvasta mahdollisesta ympäristöluvan muutostarpeesta. Lausunto ei ole valituskelpoinen päätös
- **Ratkaisu ympäristöluvassa:** jos ratkaistavana pelkästään jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet eikä toiminnassa muutoin tapahdu olennaista muutosta, luvan muuttaminen voidaan saattaa vireille YSL 89 §:n nojalla
- **Koetoimintailmoituksessa:** lupaa ei tarvita lyhytkestoiseen koeluonteiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka-ainetta, valmistusmenetelmää tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Ilmoitus on tehtävä vähintään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista viranomaiselle, jonka on annettava asiasta päätös.

Tapauskohhtaiset EoW-menettelyt

- Käynnistyy yleensä jätteen haltija aloitteesta, mutta toiminnan valvonta- ja lupaviranomaiset tekevät viime kädessä ratkaisun
- Pääsääntöisesti ympäristölupaa ei tarvitse muuttaa pelkästään jätteeksi luokittelun muutoksen vuoksi, jos seurauksena toiminnan päästöt tai niiden vaikutukset eivät lisäänty taikka luokituksen muutosta ei arvioida toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi.
- Jätteen haltijan on osoitettava luotettavat ja riittävät perusteet sille siitä, että jätettä ei tarvitse poistaa käytöstä, vaan se voidaan hyödyntämistoimen seurauksena käyttää hyödyksi materiaalina siten, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle → YM-ohjeistus auttaa tässä!

Kiitos!

Topi.turunen@ymparisto.fi

S Y K E